

"לבניינה של תורה" – חלק רמ"א
שיחה שנמסרה בביהמ"ד מפי מו"ר רה"י

--- האיום הרפורמי ! ---

נמצאים² ובכל מצב בו יהיה הכותל, "השכן אתם בתוך טמאתם"³, חלילה. עם כל זאת, אנו מצדנו מחויבים לפעול ליישומם של הכללים שהתורה קבעה ביחס להנהגה הראויה במחנה שכינה, וזאת בכדי ש"לא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך"⁴. הכותל המערבי הוא המקום הקדוש ביותר לעם ישראל בו מותר לנו להיות ולהתפלל בימינו! ממילא זו חובתנו להתייחס למקום בכבוד וביראה הנכונים והראויים לו.

אמרתי, ואני שב ואומר: הרפורמים - אחינו בית ישראל המה, אך לוחמים הם בקדושת ישראל. כעת, לפתע, רוצים הם לקבל מקום נכבד בכותל המערבי, האם השתנתה תפיסת עולמם? ודאי שלא! זהו חלק מתוך כלל המערכה המעשית שלהם לקבלת הכרה כזרם ביהדות.

ברצוני לעסוק היום, בסייעתא דשמיא, בסוגיה רגישה ומורכבת. עומדים אנו ערב ימי בין המיצרים, ימים בהם מתבוננים אנו אל תוכנו פנימה, ומנסים לתקן את שרשי החורבן. ישיבתנו מחזיקה תקופה ארוכה, ובאופן יום יומי, את האחיזה היהודית והישראלית בכותל הקטן. זכות גדולה היא לנו להיות שייכים במאבק הדורות על לב ירושלים. אשרי חלקם של בני החבורה הפוקדים את הכותל הקטן, אשר בעזרת השם – גדול יהיה! האחיזה הזאת משנה את יחסה של ממשלת ישראל וכנסת ישראל למקום (כך

נאמר לי ע"י אנשים הקרובים לעניין). ברם, גם על הכותל הגדול מתחולל, לצערנו, מאבק. זהו לא מאבק מול אויבנו הרוצים את הטריטוריה של ירושלים, אלא מאבק פנימי רוחני, בתוכנו פנימה.

ישנה קבוצה מאחינו בית ישראל, אשר מנסה לשנות את הצביון המיוחד והאלוקי של הכותל, הכותל המערבי אשר לא זזה שכינה ממנו מאז חורבן הבית¹. השכינה מצד עצמה, שוכנת בכל מקום בו ישראל

² מגילה כ"ט ע"א: תניא, רשב"י אומר: בוא וראה כמה חביבין ישראל לפני הקב"ה שבכל מקום שגלו- שכינה עמהן".

³ ויקרא ט"ז, ט"ז.
⁴ דברים, כ"ג, ט"ו.

¹ שמות רבה פרשת שמות פרשה ב: "אמר ר' אחא: לעולם אין השכינה זזה מכותל מערבי, שנאמר הנה זה עומד אחר כולנו".

יש דגל של תורה בעם ישראל והרבנות הראשית מייצגת אותו! כל ניסיון להתקרב לרפורמים, גם אם הוא נובע מרצון טוב, הוא מסוכן מאד מבחינה אידאולוגית רוחנית! יש כאן רצון לקעקע את שורש האומה - את היסוד של "משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע"⁷, דרך המשנה הגמרא והראשונים, דרך השלחן ערוך והמשנה ברורה, עד לפוסקי זמנינו המחויבים להר סיני, זה הנושא!

המלחמה היא על הצביון הרוחני של הלב שלנו, מלחמה על הופעת התורה. על הופעת משה רבינו בעם ישראל, על 'משה אמת ותורתו אמת'. לכן כשהיה ויכוח על הכרחיותו של הכותל המערבי לנו וזכותנו עליו, עמדו על הדבר, בתקיפות רבה, הרב זצ"ל⁸ ובנו הרצי"ה זצ"ל שכתב את המאמר החשוב 'מאחר כתלנו'⁹. במאמר הזה מגדיר הרצי"ה הגדרה נפלאה את הכותל: כמו שהגמרא בשבת¹⁰ אומרת

שהמנורה ונרותיה "עדות היא לבאי עולם שהשכינה שורה בישראל", וכמו שעם ישראל באומות הם כלב באיברים, כך גם אבני הכותל הן בחינת לבבות, ועדות הן לבאי עולם על השכינה ששורה בישראל. ואולי, כל המערכה הזאת על הכותל מתרחשת משום שבתוכנו פנימה יש

החינוך ולקבל תפקידים חשובים (לדוגמא: מינוי "רביים" רפורמים כרבני בית ספר). נאבקים הם על ענף תודעה יהודית בצה"ל, ומבקשים להטמיע תכנים רפורמיים במערכי החינוך לחיילים. אלו רק דוגמאות מעטות מני רבות.

אנו בבית המדרש לומדים עיון, ויש להתבונן בעיון: מה מתרחש כאן לנגד עינינו? מתנהל כאן מאבק שרשי על דמותה הרוחנית של מדינת ישראל, זה הנושא! יש כאן, בעומק, טענה כי "כל העדה כלם קדושים"⁵, אין צורך בתורה ובמשה רבינו, אין 'משה אמת ותורתו אמת', אין מחויבות לשום דבר! המאבק הוא על מדינת ישראל, האם שם ה' יקרא על מערכות המדינה אם לאו.

הרב זצ"ל ראה מקדמת דנא ברוח קדשו את מה שעלול להיווצר כאן, ולכן הוא פעל להקמת הרבנות הראשית לישראל. ישנו

מאמר חשוב ב'מאמרי ראייה'⁶ אותו חשוב ללמוד בימים הללו בכדי להבין עד כמה נדרשת הרמת קרן הרבנות הראשית לישראל. ממשלת ישראל צריכה להבין שלא תיתכן חקיקה דתית במדינת ישראל בלעדי הרבנות הראשית לישראל! הרבנות הראשית הממלכתית לישראל היא ברת הסמכא בכל מה ששייך לענייני תורה הנוגעים לרשות הרבים של מדינת ישראל.

מתנהל כאן מאבק שרשי על דמותה הרוחנית של מדינת ישראל, זה הנושא! יש כאן, בעומק, טענה כי "כל העדה כלם קדושים"¹, אין צורך בתורה ובמשה רבינו, אין 'משה אמת ותורתו אמת', אין מחויבות לשום דבר! המאבק הוא על מדינת ישראל, האם שם ה' יקרא על מערכות המדינה אם לאו.

⁷ אבות א', א'.

⁸ מאמרי ראייה עמ' 356 - 'כתלנו', ועיין בספר 'כותלנו' - הרב קוק והמאבק על הכותל.

⁹ לנתיבות ישראל א' עמ' כ"ט

¹⁰ כ"ב ע"ב

⁵ במדבר ט"ז, ג'.

⁶ כבוד הרבנות, עמ' 52

ויכוחים בשאלת היחס של הכותל לעומת
ההר, כדי שנברר לעצמנו באמת את
הנקודה הזאת.

אם נשאל: מה זה נוגע לנו? התשובה
פשוטה מאד - בית המדרש בו לומדים
תורה מסיני הוא לב האומה. מבית
המדרש צריכה לצאת רוח של גבורה
ואמירה ברורה: נושאים של תורה
מופקדים אך ורק בידיהם של מוסרי
התורה, ומקבליה מסיני, היינו אנו יושבי
בית המדרש יחד עם כל בתי מדרשות
בישראל, ובראשנו הרבנות הראשית
לישראל! אם נסגר ענף תודעה יהודית
בצה"ל הרי שכל אחד ואחד מאיתנו כיום
הוא אחראי תודעה יהודית, לא צריכים
מדי סרן ותפקיד של רב צבאי - המשימה
עברה לבתי המדרש. חובה קדושה מוטלת
עלינו להיות אחראים לחיזוק התורה
היוצאת מבית המדרש, היינו המשך
מסורת הר סיני. כאשר נתחזק בתוכנו
בלימוד ש"ס ופוסקים, ובהבנת הנושא
הזה, מתוכנו יאיר העניין לכל בית ישראל,
וגם יגיע לתודעה הציבורית של מנהיגי
המדינה.

